

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson

Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus

Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 31

Tallinn, 9. augustil 1938

IV aastakäik

SISU:

Lk.

CONTENTS:

Page

PÕLLUMAJANDUS

Linakittumise mehhaniseerimisvõimalusi . . . 548

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

Tööstusettevõtted ja töölohu 1. VII 1938 . . . 550

Lähiuudiseid . . . 554

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Võiturg . . . 555

Peekoniturg . . . 555

Tapaloomade ja lihaturg . . . 555

Kanamunaturg . . . 556

Piimaturg . . . 556

Teraviljaturg . . . 557

Linaturg . . . 557

Aedviljaturg . . . 557

Kalaturg . . . 558

VALISMAA MAJANDUSTEATMEID

Majandusseisund Saksas viimaseil kuul . . . 559

Itaalia juustu väljavedu 1938. a. 560

INFORMATSIOONI OSA

Eesti Panga nädalaaruanne 560

VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

Leedu väliskaubanduse areng 1938. a. esimesel poolel 561

Rootsi väliskaubandus juunis 561

Helsingi osatähtsus soome väliskaubanduses . . 561

Tšehhoslovakkia majandus 1938. a. esimesel poolel 562

AGRICULTURE

Possibilities for Mechanisation of Flax Weeding 548

INDUSTRY AND TRADE

*Industrial Enterprises and Employment on
July, 1. 1938* 550

Sundry Information 554

AGRICULTURAL MARKETS

Butter Market 555

Bacon Market 555

Cattle and Meat Market 555

Egg Market 556

Milk Market 556

Grain Market 557

Flax Market 557

Vegetable Market 557

Fish Market 558

FOREIGN COUNTRIES

The Economic Situation in Germany 559

Italian Cheese Exports in 1938 560

INFORMATION PART

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return 560

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Development of Lithuania Foreign Trade in First

Half of 1938 561

Swedish Foreign Trade in June 561

Share of Helsingfors in Finnish Foreign Trade . 561

Czechoslovakian Economy in First Half of 1938 562

PÖLLUMAJANDUS

LINAKITKUMISE MEHHAANISEERIMISVÕIMALUSI. POSSIBILITIES FOR MECHANISATION OF FLAX WEEDING.

J. Ritslaid, lina väljaveokontrolöör.

Linakasvatust loetakse meil kõige enam inimitööd nõudvaks põllukultuuriks, ja seda peamiselt seetõttu, et linatööd on suudetud senini väga vähe mehhaniseerida.

Linaharimine nõuab palju käsitsitööd, kuid ka linakoristamine ja -leotamine ei ole vähem tööd nõudvad. See on seda enam silmapaistev, et sügisel viljakoristamishooajal on põllumeestel nagunii käed tulvil tööd, ja viimaseil aastail on olnud erakordseid raskusi linakoristamisega. Seda on põhjustanud ühelt poolt järjest-suurenenud tööjõunappus põllumajanduses ja teisalt viimaste aastate ilmastikuisseärasused, mille tagajärjel lina- ja teiste viljade koristamine sattusid peagu ühele ajale ja neid tuli teostada väga lühikese aja vältel.

Linakoristamine toimub meil veel endiselt käsitsi, kitkudes, mis on palju aegaviitvam töö kui, näit., viljaniitmine lõikusmasinaga. Nii arvestatakse meil püstise linapõllu kitkumiseks keskmiselt 12 tööpäeva ha kohta, kuid lamandunud linakitkumine võtab märksa enam aega. Samal ajal arvestatakse aga rukkilõikamisel töökulu ha kohta 0,7 hobuse-, 0,35 mehe- ja 4 naise-tööpäeva. Seega on tööjõutarve linakoristamisel enam kui 2 korda suurem kui rukkikokkupanemisel, ja seda just rukkikoristustöö suurema mehhaniseeritavuse tõttu.

Linakoristamist niidumasinaga ei ole saadud teostada, sest sellega läheks teatud osa linavartest kaotsi ja kiusaak väheneks. Pealeselle on teatud raskuseks linapõlluniitmisel asjaolu, et linakugarad seovad teatud määral üksikuid linavarsi ja lina ei lange lahedalt ega korrapäraselt masina taha, vaid kipub sasima. Peamiseks takistuseks on aga linavarte kadu tüügaste näol, millised niitmisel lõigatakse ära. Kuigi siin on mõnelt pool toodud ette, et linavarre tüve otsas on kiudu nagunii vähe ja seegi puinenud, niites lina on kiukadu siiski suur, sest järsult-lõigatud otstest läheb leotamisel ikkagi teatud osa kiudu kaotsi.

Seepärast ei ole linakoristamise mehhaniseerimisel püütudki lähtuda linaniitmisvõimalusist, vaid algusest peale on linakoristamismasinad konstrueeritud sel põhimõttel, et lina tuleb juurtega kiskuda maast üles.

Esimene linakitkumismasin, millega oli võimalik töötada, ehitati Kanadas 1912. a. 1918. a. tuli Ameerikast uus masin. 1924. a. ehitati Belgias Soenensi masin ja NSVL-us alati Soenensi masinaga katsetamist alates 1928. a. 1930. a. alates viidi katsed laiemale alusele ja hakati konstrueerima linakitkumismasinaid, kohaseid vene lina kitkumiseks.

Linakitkumismasinad on konstrueeritud kõigi masinatüüpide juures põhimõttel, et lina kitkutakse juurtega maast välja.

Iiris on konstrueeritud linakitkumismasin, millel liikuvate kammide abil haaratakse linavarred kugarate alt ja rebitakse sel viisil üles, kuid seejuures kistakse palju kugaraid küljest ära, seemet läheb kaotsi ja osa varsigi jääb kasvama. Seetõttu ei ole edaspidi sel põhimõttel konstrueeritud masinaid.

Uuemad masinad on enamasti konstrueeritud põhimõttel, et linavarred masina liikudes juhatakse lõputa lintide vahele, millised haaravad linavarred umbes $\frac{1}{3}$ kõrguselt. Lina pigistatakse küllalt tugevasti nende kummirihmade vahele ja rebitakse maast välja. Kummirihmade vahel juhatakse linavarred masina platvormi tagumisele äärele, kust nad juhatakse sidumisaparaadile või masinal-olev tööline kogub linavarred kokku ja laseb need masina järele parajate peodena maha.

Juba 1924. a. Soenensi poolt konstrueeritud linakitkumismasina juures leidsid ilal- kirjeldatud põhimõtted rakendamist, kuid siiski oli masinakonstruksioon niivõrd viimistlemata ja puudulik, et seda ei kasutatud kuigi palju, kuigi Lääne-Euroopas tuli linakitkumistöö eest maksta juba varem väga kõrget tasu. Alles paar aastat tagasi domineeris seal käsitsi-linakitkumine ja

Belgias ning Prantsuses võis linakitkumishooaja kestel näha töötamas ainult 2 linakitkumismasinat, kuna enamuses kitkuti kõik lina käsitsi.

Nüüd on aga sama Soenens'i poolt oma masina konstruktsiooni parandatud ja viimistletud ja 1937. a. tehti sellega põhjalikke proovitöid, mille tulemusena masin leiti sobivaks linakitkumise jaoks, ja tänavu on vabrik lasknud välja 200 masinat. Need masinad olevat leidnud Belgias ja Prantsuses väga sooja poolehoidu ja laialdast tarvitamist. Nii kirjeldab Belgia linajakiri „Het Vlas“, et Prantsuses olevat tänavu makstud ainult 1000 fr. lina ha kitkumise eest m. a. 1500 fr. vastu. Nõudmine linakitkujate järele olevat vähenenud just seetõttu, et linakitkumisel tarvitatakse palju masinaid.

Selle masina töövõimet loetakse 3 ha päevas. Masin on konstrueeritud nii, et masina paneb käiku mootor, mis on monteeritud masinale, kuna hobune on ainult masina edasivedamiseks. Seega on saavutatud masinale ühtlane käik, mis ei sõltu hobuse edasiliikumise kiirusest.

NSVL-us on leidnud ka linakitkumismasinad laialdast tarvitamist, kuid seal on lõõnud läbi suured masinad, millede veoks kasustatakse traktoreid.

Kuna ka meie linakasvatatajale on suurimaks raskuseks tööjõupuudus linakitkumise ajal, tuleks meilgi hakata selgitama linakitkumise mehhaniseerimisvõimalusi. Linakitkumise mehhaniseerimise selgitamisel vajaksid esijoones lahendamist järgmised küsimused:

1. Sobiva linakitkumismasina leidmine, mis vastaks meie oludele.
2. Kuivõrd vastab meie linakasvatustase või linakultuuriseis neile nõudeile, milliseid masina rakendamise seab üles.
3. Õige organisatsiooni leidmine linakitkumismasinade muretsemiseks ja tõherakendamiseks.

Praeguolevaist linakitkumismasinaist näib meie oludes osutuvat kõige sobivamaks Belgias Soenens'i poolt konstrueeritud ja parandatud masin, mis olevat oma konstruktsioonilt niivõrd viimistletud, et ta sobib küllalt linakitkumiseks. Teiseks on ta hinnalt kättesaadav, maksub meie rahas 1500—2000

krooni ja lõpuks selle tööproduktiivsus 3 ha päevas osutab masina tasuvale töötamisele.

Masinakitkumiseks on tarvilik, et lina-põld oleks võimalikult umbrohupuhas ja püstitine. Kuigi masin kitkub ka umbrohist lina, ei eralda ta ometi umbrohtu linast, vaid kisub kõik koos üles. Samuti on lugu lamandunud linaga. Seda on ju võimalik kitkuda masinaga, kuid palju tülikam kui püstitist lina ja seejuures on töö aegaviitvam. Kui aga lina on suurte sadude ja vihmade järele põllul täiesti lõõdud segamini, ei ole seal masinaga midagi teha. Kui meie püstitame tõsta oma linakasvatustaset, kasustades seks maaharimise parandamist, paremat, hästipuhastatud sordipuhast linaseemet ja nõudeile vastavat linaväetust, väheneb kindlasti ka kaks eelnimetatud puudust linakasvatusel. Pealegi aitab põlluumbrohtumise vähenemine tõsta lina seisukindlust.

Nagu teada, on NSVL-us viimaseil aastatel rakendatud tööle palju linakitkumismasinaid, ja kuuldavasti töötavad need päris hea eduga. Kuna meie linakultuuritase ei ole madalam sealsest, võib olla kindel, et meilgi on teatud võimalusi linakitkumismasinade töölerakendamiseks.

Raskemaks punktiks on masinate muretsemisküsimus. Ei ole ometi mõeldav, et linakitkumismasina, mis maksub 1500—2000 irr., muretseks iga linakasvataja oma paari ha lina kitkumiseks, sest sõrarse välkese töökoguse juures ei ole mingit masinatöö tasuvust, vaid masinad tulevad muretseda nii, et neid saaks rakendada tööle võimalikult kogu hooaja kestel, ja et ühe masinaga saaks kitkuda võimalikult palju lina. Sobivaimaks mooduseks võiks olla linakitkumismasina ostmine masinatarvitajate-ühingute juurde, kus leidub tavaliselt asjatundja masinist, kes hooajal võiks selle masinaga töötada liikmete või ka võoraste juures, vastutades ka masina korrashoiu eest.

Kuid ei saaks põlata ka eraalgatuse abi. Meil leidub peagu igas külas mehaaniku kalduvustega peremehi, kes on muretsevad endile kõikisugu masinaid omatarbeks kui ka lähema ümbruskonna tarviduseks. Meil leidub isegi mehi, kes omakonstrueeritud linaraatsimismasinaga, mis töötab mootorijõul, käivad hooajal naabrite juures lina raatsi-

mas. Mis on siis veel loomulikum, kui et sääraseid inimesed muretsevad endile ka linakitkumismasina ja rakendavad selle tööle oma ümbruskonna kasuks.

Vaatamata kõigile raskusile, millised on sellega ühenduses, peame asuma looma linakitkumise mehaaniseerimisvõimalusi, sest vastasel korral kerkib meil linakitkumisajal

tööjõupuuduse näol säärane takistus linakavatamisel, mida peame arvestama tõsiselt. Linakitkumise teostamine masinate abil vähendaks aga linakitkumistööli tööjõutarvet ca 50%, mis vähendab tööjõupuuduse pinget sel ajal, kuid ühtlasi võimaldab ka linakitkumist viia läbi õigeaegselt.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

TÖÖSTUSETTEVÕTTED JA TÖÖLOLU 1. VII 1938.

INDUSTRIAL ENTERPRISES AND EMPLOYMENT ON JULY, 1. 1938.

Juunis avaldus tööstustegevuse aktiivuse nõrgenemise tunnuseid. Tagasiminekut töölolevate isikute arvus võis märkida paljudes tööstusharudes nii suur- kui kesktööstuses. Töömahu vähenemine ilmnis mitte üksnes sesoonseil aladel, vaid ka mitmel aladel, kus sesoonsed võnked on tavaliselt võrdlemisi väikesed ja kus sesoonne tagasimine ei lange südasuvekuule.

Muutusi on tekkinud ka ettevõtete arvus, nagu nähtub järgnevast:

Tööstusettevõtete üldarv suur- ja kesktööstuses.

	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1. VII 38	446	957	1403
1. VI 38	452	958	1410
1. VII 37	397	1006	1403
1. VII 33	274	523	797
1. VII 29	281	478	754

Juurdekasv või kahanemine 1. VII 38 (±)

Võrreldes	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1. VI 38	- 6	- 1	- 7
1. VII 37	+ 49	- 49	-
1. VII 33	+172	+484	+656
1. VII 29	+165	+484	+649

Üldiselt vähenes tegevate ettevõtete arv 7 võrra, sellest 6 ettevõtte võrra suurtööstuses ja 1 ettevõtte võrra kesktööstuses. Võrreldes eelmise aasta sama ajaga ei ole ettevõtete arv üldiselt muutust. On suurenenud suurtööstusettevõtete arv 49 ettevõtte võrra kesktööstusettevõtete arvel. Osa

kesktööstusettevõtteid on suurendanud tööliste arvu ja kantud üle suurtööstusettevõtete liiki. Võrreldes eelmise kõrgkonjunktuuri seisuga on tegevate ettevõtete arv praegu ligi 2 korda suurem.

Inimtööjõu mahu kujunemist tööstuses võrreldes eelmise kuu ja eelmiste aastate sama ajaga iseloomustavad järgnevad arvud.

Töötajate arv tööstuses 1. VII 1929—38, a.

	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1. VII 38	53 124	9 498	62 622
1. VI 38	54 013	9 576	63 589
1. VII 37	51 953	10 465	62 418
1. VII 33	28 623	5 025	33 648
1. VII 29	35 141	5 278	40 414

Suurenemine või kahanemine 1. VII 38 (±)

Võrreldes	Suurtööstus	Kesktööstus	Kokku
1. VI 38	- 889	- 78	- 967
1. VII 37	+ 1171	- 967	+ 204
1. VII 33	+24 501	+4 473	+29 286
1. VII 29	+17 983	+4 225	+22 208

Tõsi, tööstuse aktiivsus püsib endiselt väga kõrgena võrreldes nii majanduskriisi süviku kui ka eelmise kõrgkonjunktuuri tipuga. Ent aktiivsuse tõus ja töömahu suurenemine tööstuses on jäänud nõrgemaks. Oleme saavutanud kõrgseisu, mille ületamine antud majanduslikus olukorras näib pidurduvat.

Nähtub, et tööstuses kasustatava inimtööjõumahu resp. aktiivsuse ülekaal tööstuses võrreldes m. a. on jäänud k. a. I poolel haruldase järjekindlusega üha nõrgemaks.

Arengu jõudlusest tööstuses k. a. I poolel annab kujuka ülevaate järgnev võrdlus.

Töötajate üldarv suur- ja kesktööstuses (arvestamata ehitustööstus).

	1938. a.	1937. a.	±%	
Jaanuar	50 156	45 960	+4 196	+9,1
Veebruar	50 258	47 868	+2 395	+5,0
Märts	50 487	48 778	+1 714	+3,5
Aprill	52 033	50 031	+2 002	+4,0
Mai	53 644	51 959	+1 685	+3,2
Juuni	57 021	55 531	+1 490	+2,7
Juuli	55 777	56 372	- 595	-1,1

Aktiivsuse ülekaalu, mis jaanuaris võrreldes m. a. sama kuuga ulatus üle 4000 töötaja, ei ole praegu enam olemas. Vastupidi, nende andmete järgi on tööstuskonjunktuur nõrgenenud ja inimtööjõumaht vähenenud ca 600 töötaja võrra. Üldine aktiivsuse ülekaal püsib tööstussektoris vaid ehitustööde arvel, kus tänavu oli tegevuses 6845 töötajat, s. o. 800 töötaja võrra rohkem kui m. a. juuni lõpul, arvestamata eramajandussektorist eraldatud avalike tööde iseloomuga a.-s. „Ehitaja” tööd.

Selline on tööstuse üldine seisund. Üksikuis tööstusharudes on olukord kujunenud tunduvalt erinevalt. Aktiivsuse kujunemist k. a. üksikuis tööstusharudes võime iseloomustada üldjoontes järgmiste arvudega.

Aktiivsuse nõrgenemine avaldub võrreldes m. a. kolmes tööstusharus — tekstiil- ja puu- ning kehakatte- ja pudukaupadetööstuses. Tekstiiltööstuses, kus jaanuaris töömaht oli veel ulatuslikum mullusest, on aktiivsus juulis mullusega võrreldes tunduvalt nõrgem. Mainime muide, et alates jaanipäevast tegid pikemaajalise seisaku mitmed suuremad tekstiiltööstusettevõtted, kuna paaril eelmisel aastal selliseid seisakuid ei olnud.

Teiseks tööstusharuks, kus töömaht on kitsenenud võrreldes m. a. tunduvalt on puutööstus. Tagasimineku on toimunud peamiselt saeveskite arvel, kus k. a. juuli algul leidis rakendust 3433 töötajat m. a. 5002 isiku vastu. Teistel puutööstuse erialadel töömahu kitsenemist 1. juuliks ei olnud.

Kehakatte- ja pudukaupadetööstuses oli juba jaanuaris seisund kehvem mullusest ja juuliks on olukord veelgi enam halvenenud.

Tagasiminekut tekstiiltööstuses põhjustab peamiselt välistellimuste nappus. Raskusi on nimelt puuvillatööstuses. Peamiselt siseturгу varustavad tekstiiltööstuse erialad on aga tellimustega enamvähem rahuldavalt varustatud. Need töötavad mullusega võrdse

Töötajate arv suur- ja kesktööstuses. — Number of Workers in Large-scale and Middle-sized Industry.

	I. I.		I. VII.		± 1938. a.	
	1938	1937	1938	1937	I. VII.	1. I.
I Murrud ja kaevandused — <i>Mines and quarries</i>	4 622	3 986	8 260	7 888	+666	+372
II Mineraalide töötlemine — <i>Mineral working industry</i>	1 974	1 907	3 303	3 002	+67	+306
III Metallitööstus — <i>Engineering industry</i>	7 847	6 681	7 904	7 639	+366	+365
IV Keemiatööst. — <i>Chemical indust.</i>	3 101	2 367	3 271	2 888	+734	+383
V Nahatööstus — <i>Leather industry</i>	816	790	802	788	+26	+19
VI Tekstiiltööstus — <i>Textile indust.</i>	12 626	12 405	11 604	12 472	+221	-368
VII Puutööstus — <i>Woodworking industry</i>	4 536	3 923	6 389	7 958	+613	-1569
VIII Paberitööstus — <i>Paper industry</i>	2 570	2 428	2 427	2 498	+142	-1
IX Polügraafiatööstus — <i>Polygraphic industry</i>	2 002	1 934	2 084	1 950	+68	+114
X Toit-, maitseain. ja jookide tööst. — <i>Foodstuff, stimul. and beverage industry</i>	6 176	5 614	5 587	5 325	+562	+262
XI Kehakatte- ja pudukaupade tööst. — <i>Clothing a. dry-goods indust.</i>	2 593	2 682	2 513	2 678	-89	-165
XII Ehitustööst. — <i>Building indust.</i>	3 223	2 489	6 845	6 046	+784	+799
XIII Elektrijaamad ning gaasi- ja veevarustis — <i>Electric power plants, gas and water works</i>	1 123	979	1 200	1 032	+144	+168
XIV Puhastustööstus — <i>Sanitation industry</i>	370	814	378	359	+56	+19
Kokku — <i>Total</i>	53 379	48 449	62 622	62 418	+4 930	+204

töökoormisega ja neis ei ole olnud ka suuremaid töölise vallandamisi.

Metsasaaduste turg on tänava üldse vaikssem mullusest ja hinnad osutavad väikest langustendentsi. Nõudmine puumaterjalidele on välisturgudel väiksem mullusest ja ühenduses sellega ei olnud ka meil tänava metsa ülestöötamiseks mullusest paremaid väljavaateid.

Kehakatte- ja pudukaupadetööstus varustab peamiselt siseturgu. Sel alal on turg kaupadega teatud määral ülekillastatud, mistõttu koondamised on paratamatud. Sel alal ei ole erilisi raskusi riievalmistusega ka jalatööstuses, vaid just peenema pudukaupa alal, nagu trikootooted (sukad, sokid, pesu jne.), kunstsarvtooted (kammid, nõõbid jne.). Üks suuremaid selle ala ettevõtteid töötas mullu juuni lõpul 379 töötajaga, tänava vaid 194 töötajaga. Kunstsarvtoodete alal on tekkinud tagasimineku suures osas välisturu arvel.

Aladena, kus tegevuse ulatus on silmapaistvamalt avaram kui m. a., esinevad maapõuevarasid eksploateerivad alad — mäe- ja keemiatööstus ning mineraalide töötlemisala — metallitööstus ning toidu-, jookide- ja maitseainetetööstus. Ent ka neis oli osalt aktiivsuse ülekaal võrreldes m. a. sama ajaga juulis nõrgem kui jaanuaris.

Toome järgnevalt mõningaid üksikasju juuni kestel tööstuses inimtööjõumahu toimunud muutustest.

Mäetööstusalal töötas 1. VII 3603 töötajat, mis on väiksem eelmisest kuust 2% ja m. a. sama aja arvust 3%. Heade ilmastikuolude tõttu lõpeb seesoon sel alal tänava varem tavalisest. Ölikivitööstuses ulatus töötajate arv 1. VII 4319, mis on suurem mullusest 14% ja eelmisest kuust 2%. Suurem oli juuni kestel töömahu tagasimineku kivi- ja paemurdudes — võrreldes eelmise kuuga 22% ja m. a. juuliga 13%.

Mineraalide töötlemisalal suurendati töötajate arvu kõigil erialadel — tsemendi-, lubja- ja kipsitööstuses üle 3%, savi- ja keraamikatööstuses üle 6% ning klaasitööstuses ligi 2%. Võrreldes m. a. on savi- ja keraamikatööstuses tõus üle 23%. Tsemendi-, lubja- ja kipsitööstuses on töömaht peagu võrdne mullusega.

Metallitööstuses on olukord üksikül erialadel lahkumisev. Peale masinaehitusalal, kus vähenemine 3,9%, on töömaht kõigjal suurem kui m. a. juuli algul, eriti elektriaparatuuride ja elektritarvete valmistusalal (+37%) ning mehaanika- ja lukusepatööstuses (19%). Juuni kestel suurendasid töötajate arvu vaid raudtee- ja trammitöökohad ning elektrimasinate- ja -tarveteala ca 3—5%, teised alad aga vähendasid töötajate arvu ca 2—3%.

Keemiatööstuses, kus 1. VII töötas 3271 isikut, vähenes töötajate arv juuni kestel 76 isiku võrra. Vähenemine toimus kõigil erialadel, peale kummitööstuse (+1,8%), nimelt, seebi-, kütüla- ja kosmeetikaalal 1,7%, ölikivitööstuses 2,1% ja muude keemiliste ainete tootmisalal 4,9%. Võrreldes m. a. oli töömaht 1. VII suurem seebi-, kütüla- ja kosmeetikaalal 16,8% ja ölitööstuses 36%, teistel aladel aga väiksem — kummitööstuses 6% ja muude keemiliste ainete alal ca 17%.

Tekstiiltööstuses vähendati juunis tööjõude kõigil erialadel peale villatööstuse (+0,4%) nimelt puuvillatööstuses 6% ja teistel aladel ca 2,5—3%. Vaid riide töötlemisalal (vanutamine, apreteerimine, värvimine) ei olnud töötajate arvus olulist muutust. Võrreldes m. a. 1. VII oli töötajate arv k. a. 1. VII suurem villatööstuses 1,7%, lina- ja dzuuditööstuses 3,8% ja riide töötlemisalal 5,6%, väiksem aga puuvillatööstuses ca 20%, köie-, nõõri- ja niiditööstuses 12,5% ning kunstiidiiride- ja trikootööstuses 3,9%. Muude köie- ja nõõritööstuses oli mullu tegevuse rohkuse poolest rekordaasta.

Puutööstuses vähenes juunis töötajate arv 6726-lt 6389-le. Vähenemine toimus peamiselt saeveskites (ligi 8%), kuid osalt ka teistel aladel — vineeri- ja mööblitööstuses 1,6%, ja mitmesuguste puuesemete valmistusalal (uksed, aknad, sporditarbed jne.) 1,1%. Võrreldes m. a. on saeveskites tagasimineku üle 30% (3433 töötajat 5002 vastu).

Paberi- ja polügraafiatööstuses ei olnud juuni kestel olulisemaid muutusi.

Tööloolu ja tööliste teenistus tööstuses — *Employment and Earnings in Industry*

	Töötajate arv <i>Number of Workers</i>				Tunniteenus suur- ja kesktööstuses juunis 1938. <i>Hourly Earnings in Large-scale Ind. in June, 1938</i>					
	1. VII 1938		± Juunis 1938 In June 1938		Senti tunnis <i>Sents per Hour</i>		Indeksid (eelmise aasta vastav kuu = 100) <i>Indexes (corresponding Month of Previous Year = 100)</i>			
	Suurtööstus <i>Large-scale Industry</i>	Suur- ja kesktöös- tus — <i>Large-scale and Middle-sized Industry</i>					Teenistuse nimesväärtus <i>Nominal Earnings</i>		Reaalteenus <i>Real Earnings</i>	
					M.	N.	M.	F.	M.	N.
I Murrud ja kaevandused — <i>Mines and quarries</i>	8 108	8 260	—	83	49,9	32,1	108	110	102	104
II Mineraalide töötlemine — <i>Mineral working industry</i>	2 802	3 308	+	129	43,7	23,2	113	112	107	106
III Metallitööstus — <i>Engineering industry</i>	6 897	7 904	—	71	46,5	25,5	106	103	100	102
IV Keemiatööst. — <i>Chemical ind.</i>	2 987	3 271	—	76	41,6	27,2	120	104	113	98
V Nahatööstus — <i>Leather ind.</i>	581	802	+	3	89,1	21,8	109	101	103	95
VI Tekstiilitööstus — <i>Textile ind.</i>	10 995	11 604	—	351	37,4	27,6	107	107	101	101
VII Puutööstus — <i>Woodworking industry</i>	4 971	6 389	—	387	39,4	25,5	110	100	104	94
VIII Faberitööstus — <i>Paper ind.</i>	2 331	2 497	—	33	40,6	27,4	113	105	107	99
IX Polügraafiatööstus — <i>Poly- graphic industry</i>	1 519	2 084	+	21	54,5	35,5	113	118	107	111
X Toit-, maitseain. ja jookide ts. — <i>Foodstuff, stimul. and beverage industry</i>	3 390	5 587	—	111	41,7	23,3	107	106	101	100
XI Kehakatte- ja pudukaupade ts. — <i>Clothing a. dry-goods ind.</i>	1 567	2 513	—	343	49,1	25,5	115	110	108	104
XII Ehitustööst. — <i>Building ind.</i>	5 029	6 845	+	277	44,1	25,7	105	119	99	112
XIII Elektri- ja gaasi- ja vesivarustus — <i>Electric power plants, gas and water works</i>	1 115	1 200	+	14	46,7	32,6	110	112	104	106
XIV Puhastustööstus — <i>Sanita- tion industry</i>	132	373	—	6	37,3	21,3	105	100	99	94
Kokku — <i>Total</i>	53 124	62 622	—	967	44,2	27,1	109	107	103	101

Toidu-, jookide- ja maitse-
ainetetööstuses vähendati juunis töö-
jõude 111 isiku võrra. Suhteliselt suure-
maid vallandamisi oli liha- ja kalatööstuses
(33%), kartulijahu- ja siirupitööstuses (se-
sooni lõpu puhul vähendamine ligi 30%) ja
piiritustööstuses (vähenemine samuti sesooni
lõpu puhul 8,8%). Teised alad suurendasid
tööjõudude arvu ca 2—8%. Hooaja tõttu
täiendasid tööliste kaadrit eriti õllefabriikud
ning karastavate jookide tehased.

Kehakatte- ja pudukaubatöös-
tuses vähendasid tööjõude kõik erialad,
mis kogusummas andis töötajate arvu vä-
henemise 343 isiku võrra. Teatavasti valit-
seb riievalmistuse alal südasuvel vaikus.
Ka suuremad saapavabrikud on tavaliselt
teinud südasuvel seisaku, millal teostatakse
masinate remonti. Riievalmistamisalal
vähendati tööjõude 15% ja jalanõudetöös-
tuses 11%; pudu- ja moekaubatööstuses oli
vallandamisi vähem — 6,6%.

Ehitustööstuses, arestatamata a.s.
„Ehitaja“, suurendati tööjõude hoonete ehi-
tustalal (+ 363 isikut ehk 10%), välisehi-
tustale alal aga vähendati ligi 100 isiku võrra
(— 2,9%). Võrreldes m. a. oli k. a. I. VII
hoonete ehitusel 15% ja välisehitustel üle
10% töötajaid tegevuses rohkem.

Inimtööjõu mahutust k. a. juunis võrreldes
m. a. sama kuuga iseloomustavad tööliste
töötundide arvu järgi järgmised andmed.

Tööliste töötundide üldarv suur- ja kesk-
tööstuses (1000):

	Suurtööstus	Kesk- tööstus	Kokku
1938. a.	7 371	1 447	8 818
1937. a.	7 547	1 636	9 183

Vähenedamine 1938. a. juunis (%)

	Suurtööstus	Kesk- tööstus	Kokku
Võrreldes 1937. a. juuniga	-2,3	-11,6	-4,0

Töötasunormide ja tööliste keskmise tee-
nistuse tõusu tõttu ületas k. a. juunis üldine

palgasumma m. a. samal kuul teenitud summat.

Palga üldsumma suur- ja kesktööstuses
(1000 kr):

	Töölised	Adiminist- ratsioon	Kokku
1938. a.	3 608	800	4 408
1937. a.	3 899	745	4 144

Suurenemine 1938. a. juunis (%)

Võrreldes			
1937. a. juuniga	6,1	7,4	6,4

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

■ Graafikatööstus „Ligra“ omanikule A. Jack'ile, Tallinnas, Narva m. 13/15 tema endiselt asukohalt, Tallinn, Toompuiestee 10, sinna üleviidud ja kinnitatud projekti kohaselt ümberkorraldatud ja sisseseatud graafikatööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 45 töölise. Jõuandjaks 6 elektrimootorit üldvõimega 10,65 HJ. Tehakse igasugu graafikatöid ja valmistatakse iga liiki graafikatöösadusi.

■ Eesti Põllumeeste Keskseitsile, Tallinnas, Pärnu m. 6 tema Järva-maal, Ambla vallas asuva ja ümberkorraldatava Jäneda piiritustehase kinnitatud projekti kohaselt korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötavad 10 isikut. Jõuallikaks 2 aurumasinat üldvõimega 40 HJ. Valmistatakse piiritust ja piirituse ajamise kõrvalsaadusi.

■ A. Pääsuke'le, Tartus, Aleksandri 107, tema samas asuvas ning ümberkorraldatavas nahavabrikus kinnitatud täiendusprojekti kohaselt muudatuste tegemiseks. Ettevõttes leiab tööd 20 töölise. Jõuandjaks lokomobiil 22 HJ ja 2 elektrimootorit üldvõimega 2,2 HJ. Valmistatakse pinsoli-, pasta-, raag-, juht- ja iga värvi kroompealis- ning kroomtallanahka.

■ A/S. Tallinna Kõievabrikule — J. Carr'i pärijad, Tallinnas, Kopli 33, samas asuva ning ümberkorraldatava ja kinnitatud projekti kohaselt ümberehitatud ja sisseseatud kõievabrikus töötami-

seks. Töölised teenisid juunis (arvestamata puhkeajapalka) mehed 44,2 ja naised 27,1 snt tunnis. Võrreldes m. a. juuniga on keskmine tunniteenistus tõusnud meestel 9% ja naistel 7%. Kuid samal ajal on tunduvalt tõusnud ka tarbeainete hinnad, mis on pidurdanud tööliste ostujõu tõusu. Meestel on see tõusnud 3%, naistel aga jäänud üldiselt suurema muutusetta. Üksikuis tööstusharudes on teenistusolud kujunenud aasta kestel lahkumisevalt.

seks. Ettevõttes leiab tööd 115 töölise. Jõuandjaks gaasimootor 120 HJ ja 2 elektrimootorit üldvõimega 4 HJ. Valmistatakse džuidist, kanepist ja takust kõisi, vaipu ja teisi sääraseid tooteid.

■ F. Kruus'ile, Tallinnas, Kodu 20-2, tema Tallinnas, Kesk Ameerika 5 asuvas ning kinnitatud projekti kohaselt ümberkorraldatud ja sisseseatud saapatööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 4 töölise. Jõuandjaks elektrimootor 1 HJ. Valmistatakse naiskingi ja saapaid.

■ A. Pärnoja'le, Pärnus, Liiva 2 tema samas asuva ning ümberkorraldatava savitööstuse üleviimiseks Pärnu, Liiva 1-A ning seal kinnitatud projekti kohaselt uue tööstuse ehitamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 10 töölise. Jõuandjaks 4 elektrimootorit üldvõimega 12 HJ. Valmistatakse valgeid ja värvilisi glasuur- ja glasuurimata ahjupotte.

■ O/ü. „Orto'le“, Tallinnas, V. Karja 1, tema Kopli 81 end. Vene-Balti tehase hoones 76, asuva keemiatehase piivalge (tinavalge) valmistamisosakonna kinnitatud projekti kohaselt korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Osakonnas leiab tööd 15 töölise. Jõuandjaks 6 elektrimootorit üldvõimega 26,5 HJ.

■ Metallitööstus Ed. Mels & J. Vreman omanikele Tallinnas, Tartu m. 45, samas asuva ja ümberkorraldatava metallitööstuse kinnitatud projekti kohaselt korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõt-

tes töötab 8 töolist. Jõuandjaks 3 elektrimootorit üldvõimega 4,5 HJ. Valmistatakse igasuguseid tööstusmasinaid, vorme, matritze ja stantse.

■ A. Treier'ile, Tallinnas, Jüri Vilmsi 29, tema samas asuvas ja kinnitatud projekti kohaselt ümberkorraldatud ja sisse-

seatud kudumis- ja trikootööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 67 töolist. Jõuallikaiks 5 elektrimootorit üldvõimega 5,2 HJ. Valmistatakse igasuguseid naiste-, laste- ja meestepesu ning koetakse liht- ja makotrikookangaid.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võituruseisundi kujunemises ei esinenud m. n. erilisi muudatusi. Meie võihinnaks noteeriti Manchesteris endiselt 116—118 š cwt. Samuti saime ka Saksast sama hinda nagu e. n. Vastavalt välisturuhindadele ja välja-veetud võikoguste vahekorra kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksportvõihinnaks 155 s. kg, s. o. endine hind. Turutendents rahulik.

Piimasaaduste tootmisvõimaluste ja ulatuse kohta k. a. esimesel poolel on võimalik saada juba teatud ülevaadet. Vastavaist kokkuvõtteist selgub, et kevadise külma ja sademete puudulikkuse tõttu karjatamise algus hilines võrreldes eelmise aastaga. Heina-

saak oli k. a. euroopa karjamajandusmais võrdlemise keskmine, kuna Ameerikas osutus heinasaak heaks. Kogu piimatoodang jäi aga maailmas enam-vähem samale tasemele nagu m. a. esimesel poolel. Võituruseisund oli esimesel poolel tunduvalt soodsam kui m. a. samal ajal.

Või sissevedu Saksa näitas k. a. esimesel poolel tunduvat suurenemist võrreldes m. a. sama ajaga. K. a. esimesel poolel importis Saksa võid 428 294 kv m. a. sama aja 349 495 kv vastu. Seega suurenes või sissevedu Saksa k. a. esimesel poolel 22%. Sissevedu suurenes kõigist eksportmaist, peale Poola ja Rootsi.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib nõrk tendents. Kuid hinnad jäid enamuses siiski muutusetu. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering jäi endiselt 98 š tsn. Võrreldes m. a. hinnaga on praegune hind siiski 4 š tsn. kõrgem.

Peekoni sissevedu juunis oli 6% madalam kui m. a. samal ajal. Ühtlasi oli ka esimese poolaasta sissevedu langenud 3 430 000 tsn-le 3 506 000 tsn vastu m. a. esimesel poolel. Seega näitas peekoni sissevedu 2% langust k. a. esimesel poolel. Suurim tagasimineku tuli esile Kanadast, kust sissevedu kahanes 9%. Sissevedu Eestist tõusis 20 312 tsn-le 20 208 tsn. vastu m. a.

K. n. tõsteti peekonsigade noteeringuid 2 s. kg-lt, kuid elussigade hinnad jäid muutusetu.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Tapakaal	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg.	95	90	Siseturu hinnad	
55,5—59 "	90	86	"	
72,5—75 "	90	86	"	
75,5—80 "	86	82	"	

ja elussigade eest:

105—120 kg. raskused	60 s. eluskaalu-kg.
121—160 " " "	64 " " "
üle 160 " " "	60 " " "

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

M. n. mõõdukas tapaloomade ja lihaturu tegevus tagasihoidlikult. Nõudmine mõnedele lihaliikidele, millised nädala algul nõrgenesid, on nädala viimasel päeval vilumate

ilmade tulekuga paranenud, mida võiks nimetada eriti sealiha kohta.

Veiste pakkumine keskmine. K. n. on loota kindlamat tendentsi.

Suured pullid maksusid: rammusad 52—54 s. ja keskmised 50—52 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid suured pullid 30—32 s. kg.

Pullid väiksemad: rammusad 48—50 s., keskmised 46—48 s. ja lahjad 43—46 s. kg. Eluskaalu järgi 25—27 s. kg.

Lehmaliha nuumatuil 52—58 s., rammusaalil 46—52 s., keskmisil 42—46 s. ja lahjadel 38—42 s. kg. Eluskaaluga vastavalt eeltoodud sordile 18—21—27—33 s. kg.

Mullikalaha nuumatuil 52—58 s., rammusaalil 48—52 s., keskmisil 44—46 s. ja lahjadel 40—44 s. kg. Eluskaaluga 21—25—29—33 s. kg.

Turustades veiseid lihakaalu alusel, kus nahk ja pudemed jäävad ostjale, tuleb eeltoodud lihakilohinnale arvata naha ja pudemete arvel juurde pullidel 9—11 s. ja lehmadel 10—12 s.

Vasikate pakkumine keskmine. Nõudmi-

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahindade liikumine m. n. välis- turul toimus e. n. tasemel. Inglise noteeriti meie kanamunade hinnaks 10/3 š d 120 tk. (15,5 lb), mis on võrdne e. n. hinnaga. Saksast saadav hind näitas aga väikest nõrgenemist. Meie eksportmunade hinnaks noteeriti endiselt 80 s. kg. ja siseturumunade hinnaks 70 s. kg. franko saatejaam. Tendents rahulik.

Kanamunade sissevedu Saksa on tänava näidanud suurenemist. Nii importis Saksa k. a. esimesel poolel 718,8 milj. muna m. a. sama aja 701,2 milj. muna vastu. Seega suurenes kanamunade sissevedu Saksa k. a.

ne keskmine. Nii maksusid tapetud vasikad, nuumatud (eluskaal üle 70 kg) 65—75 s., rammusad 50—65 s., keskmised 43—50 s. ja lahjad 40—43 s. kg. Eluskaaluga vastavalt sordile 29—38—46—52 s. kg.

Lambaid turustati keskmiselt. Hinnad lambalihale on pisut nõrgenenud. Tapetud lambad ilma naha ja pudemeteta maksusid: rammusad 58—63 s., keskmised 42—55 s. ja lahjad 35—42 s. kg, eluskaaluga 30—32—35 s. kg.

Eksportlambaliha-noteering nõrgenes 5 s. Nii makstakse eksportlambaliha kilost 85—90 s, eluskaaluga franko saatejaam — 32—35 s. kg.

Sigu turustati keskmiselt. Nõudmine keskmine. Eelolevaks nädalaks on loota hindade paranemist sealiha. Tapetud sead maksusid: peekonkaalulised 82—84 s., lihasead 78—80 s. ja rasvasead 75—78 s. kg, eluskaaluga 62 s. kg.

esimesel poolel 17,6 milj. muna võrra. Sissevedu suurenes Taanist, Poolast, Soomest, Iirist, Jugoslaaviast ja Leedust.

Kanamunaturuseisundi kujunemisele on mõjunud ebasoodsalt kuumad suveilmad importmais. Ilmade jahedamaks muutumisega on loota munaturuseisundi elavnemist ning hooajalist munahindade tõusu. Siseturul maksusid kanamunad m. n. senti paar:

Tallinnas	9—11	Rakveres	8—10
Tartus	9—10	Puides	9—10
Viljandis	9—10	Võrus	8—9
Pärnus	10—12	Narvas	9—10
Valgas	9—11		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad püsivad endised. Nii noteeriti 8 skp. Tallinna kohta järgmised hinnad: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12 s. l. ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter. II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 10 ja müügil piimatööstustele 9 senti liiter.

Koha peal maal maksavad Tallinna piimäärid praegu järgmisi hindu: Rael — 8 s. l.; Nehatu-Uuskülas — 8 s. l. ja Kostivereš-Maardus — 7—8 senti liiter.

Tallinna ümbrusest Põllutöökotta tulnud

teadete järgi on piima järele nõudmine väga hea. Ei jõuta nii palju piima anda, kui kauplused kuumadel päevadel läbi müüvad.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes mõõdunud nädalal senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	17—19	—	14—15	12
Tartu	15—16	12—13	—	10
Narva	15	—	—	8
Pärnu	16—17	12	—	11
Viljandi	15	—	—	10—11
Valga	15	—	—	10

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Sõltuvalt paremaist kui rahuldavaist saagi-ootusist on hinnad viimaste nädalate kestel hakanud kõikuma langussuunas, ja viimasel nädalal võis panna tähele maailma mõõduandvamaal teraviljabörsidel kõikjal hinnalangust.

Hamburgis langes nisuhind e. n. 14.76 kr. kv. 13.90 kr-le kv ehk 5,8%. Liverpools, kus hinnad olid viimasel nädalail kindlad ja näitasid isegi tõusutendentsi, langesid hinnad m. n. väga tunduvalt. E. n. oli nisu keskmiseks hinnaks Liverpools 13.18 kr. kv ja m. n. — 11.19 kr, s. o. 15,1% madalam. Chicagos langes nisuhind e. n. 9.16 kr kv 9.04 kr-le, s. o. 1,3% ja Winnipegis e. n. 12.79 kr-lt kv 10.26 kr-le ehk 19,8%.

Koos nisuhinnaga näitas langust ka rukki- hind. E. n. keskmiselt noteeriti Chicagos

rukkihinnaks 6,91 kr kv ja m. n. 6,25 kr, s. o. 5,6% vähem. Winnipegis oli e. n. keskmiseks rukkinoteeringuks 6.68 kr kv ja m. n. 6.50 kr ehk 2,7% vähem.

Maisihind liikus koos nisu- ja rukkihin- naga langussuunas. E. n. oli Chisagos maisi keskmiseks hinnaks 8.29 kr kv ja m. n. — 7.96 kr, s. o. 4,0% odavam.

Võrreldes m. a. sama ajaga on tänavused teraviljahinnad 40—70% madalamad. Sise- maalinnade turgudel oli teraviljahindades vähe muutusi ja teravilja oli üldiselt vähe müügil. Praegu on suuremad teraviljatagava- rad müüdnud ja talupidajail ei ole üldse aega turuleminekuks, kuna on käsil rukkilõikus ja osalt ka veel heinatöö. Sisemaalinnade turgu- del on praegu üldiselt vaikne hooaeg.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Kuigi juuli lõpul ja aug. algul on Šoti li- naketrusvabrikuis traditsiooniline suvevahe- aeg, mil kõik ketrusvabrikud peavad paari- nädalast vaheaega ja sel ajal ei tehta ka lina alal mingeid tehinguid, kerkis linahind juba enne seda £ 1—2 inglise tonni kohta ja tekkis veidi elavamat nõudmist lina järele. Praegugi püsib hind sel tasemel.

Ka siseturu-linahinnale on see avaldanud teatud mõju. Nii makstakse praegu Petseris lina eest 175 kr. kaalust, s. o. 107 s kg-lt R sordi alusel, kuna alles kuu aega tagasi ei makstud üle 1 kr. kg-st.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosole- kul 5. VIII k. a. Tallinna börsil noteeriti li- nakokkuostuhinnad riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu kg-lt s:

Võru- ja Petserimaal Mujal Eestis

R	105	108
HD	96	94
D	87	85
OD	78	76
LOD	69	67
H	60	58

Takk I sort	67
Takk II sort	57
Takk III sort	47
Ehitustakk	15—20

Seega on hinnad eelmise noteeringuga võr- reldes tõusnud 4 s. Tendents kindlam.

Kuigi tehinguid on praegu vähe, peegeldus siiski hinnatõus linakokkuostu kui ka välja- veo juures.

Linapõldude seis on mell väga mitmesu- gune. Halvem on lina Abjas, Karksis ja Tar- vastus, kus linapõllud on tihti umbrohtunud ja lina jäänud lühikeseks. Vigalas ja Vädras leidub päris häid linapõlde. Petserimaa li- napõldude seisu hinnatakse praegu heaks. Üldi- selt on aga lina püstine ja näib olevat kaunis kiurikas. Kui koristamisaeagne ilmastik ei riku lina ja leotamine toimub soodsas oludes, või- me loota mihuselt kaunis head linasaaki, kuigi kohati lina on jäänud kaunis lühikeseks.

Linakoristamisega on Vigalas ja teisis ra- joones, kus lina külvatakse varem, tehtud juba algust. Mujal tuleb aga linakoristamine alles nädala pärast.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul enamikult m. n. hinnad. Si- bulaid on võrdlemisi palju müügil ja nende hind on pidevalt langenud. Kurke on vähe ja peamiselt petseri kurke. Marjaturul on vähe

mustsõstraid väikemüügil, kuna need oste- takse üles eksportöride poolt 60—65 s. kg. Metsmaasikaid leidus õige vähe ja neist kü- siti 2 kr. kg. Aedmaasikad turul puuduvad.

Tallinna turul maksusid väikemüügil
8. VIII.

	s. kg.		s. kg.
Metsmaasikad . . .	200	Kirsid	60—100
Karusmarjad . . .	20—60	Tomat	120—150
Vabarnad	70—80	Sibulad	25—30
Pun. sõstrad	20	Peakapsas	8—10
Valg. sõstrad	25	Kaalikad	18—20
Musisõstrad	80—65	Salat	25—30
Mustikad	80—85	Spinat	20
Jõhvikad	40	Kartul	5—7

	s. kg.		s. tk.
Herned	18—20	Kurgid, värsked,	
Oad	10—15	petseri	0,7—1
Peetid	15—20	Kurgid, hapud . . .	1,5—2
Rabarber	8—10	Nuikapsas	8—10
Mädarõigas (pi- parjuur)	100—150		s. kimp
Õunad	25—30	Porgandid	5—8
		Peetid	10
		Redised	5—8
Lillkapsas	3—25	Seller	15
Kurgid, värsked . .	1—15		

KALATURG. — FISH MARKET.

Angerjasaak areneb rahuldavalt, kuna koha-, haugi- ning lõhesaak on nõrk.

M. n. veeti välja kala ja kalasaadusi 19 800 kg, sellest angerjat 13 800 kg, koha 3 200 kg, haugi 900 kg, iherust (mereforell) 400 kg, sprotte 400 kg ning elusvähki 100 kg.

Angerjat eksporditi Saksa värskena jääpakendis — rändangerjat 5600 kg ja paiga-angerjat — 8200 kg. Kalureile maksti rannikul rändangerja eest 145—155 s kg ja paigaangerjast — 125—135 s kg.

Teised värskelakakogused läksid peamiselt Rootsi, muuseas käesoleval hooajal esmakordselt elusvähki ca 3000 tk.

Siseturu-kalakaubanduses, eriti Tallinna kalaturul, oli märgata tegevuse elavnemist. Müügile tuli juba veidi suuremal kogusel merevetest siiga, angerjat, iherust ja II valiku koha, samuti ahvenat ja haugi, kuna lõhe ja sisevete kalasorte esineb vähe. Lõhe müügihind 275—350 s kg, iherus 175—250 s kg, angerjas 180—200 s kg, koha I valik 120—140 s kg, II valik 70—90 s kg, haug 50—70 s kg, siig (suur) 140 s kg, siig (väike) 70—90 s kg, ahven 30—40 s kg, elusvärsked 50 s kg, latikas 50—70 s kg, koger (väike) 30—40 s kg.

Sisevetes areneb kalasaak nõrgalt, mistõttu Tartu kui ka teised siseturud on nõrgalt varustatud värskel kalaga.

Räimi tuleb Tallinna turule kalasadamaga kaudu päevas kuni 3000 kg, peale selle veel koormatega lähemaist randadest.

Kalarannas maksti kalureile räime-kg-st 12—20 s. Turul müüdi neid 10—30 s kg.

Tavaliselt algas hommikul räimemüük 30 s kg. Hiljem keskpäeval langes hind 18—20 s kg ning turu lõpul 10—15 s kg.

Soojade ilmade mõjul mõne tunniga värsked räim kaotab palju väärtusest.

Kilusaak näitas suurenemist.

Tallinna kalasadamaga kaudu tuli sisse peamiselt nädala viimaseil päevil kokku ca 7000 kg kilu. Suurem osa toodangust paigutati konservitööstusse, kuna väiksem osa realiseeriti turul. Kalasadamast maksti 20—30 s kg, viimasel kahel päeval langes hind 15—23 s kg. Turul müügihind 30—35 s kg.

Tursa- ja lestasaak nõrgenes, mistõttu tuleb neid müügile vähe. Kalasadamast maksti tursa kg-st 10—18 s, lesta kg-st 25—30 s, turul vastavalt 15—25 s kg, 35—40 senti kg. senti kg.

Suitsukala järele valitses elav nõudmine. Tähtsama kaubana esines suitsuräim 6—10 s kümme tk, siis suitsuangerjas — 200—350 s kg, suitsusiig — 150—300 s kg, suitsuahvenas — 80—100 s kg.

Elusvähid 5—15 s tk.

Kalakaubahindade noteerimiskomisjonis Tallinna börsil 8. VIII k. a. noteeriti eksportkõlbliku elus- ja värskelkala kokkuostuhindad:

- 1) Lõhi, värsked, eksportkõlblik, kaal alates 6 kg, kr. 3.— fr. rannik.
- 2) Angerjas elus: eksportkõlblik:
 - a) rändangerjas alates 400 gr. kr. 1,55;
 - b) paigaangerjas kr. 1,30 franko rannik.
- 3) Koha, värsked,
 - a) mere, kaal 0,35—2,5 kg kr. 0,85;
 - b) järve kr. 0,60, franko rannik.
- 4) Haug, värsked,
 - a) valik 1—3 kg. kr. 0,35—0,45, franko rannik.

Tendents üldiselt kindel.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

MAJANDUSSEISUND SAKSAS VIIMASEIL KUIL. *THE ECONOMIC SITUATION IN GERMANY.*

Vaatamata sellele, et ilmad esimesil kuul vihmapuuduse tõttu ei olnud kuigi soodsad viljakasvuks, on nüüd selgunud seal, kus saagid on juba koristatud, et viljade seisund on vähe mõjustatud halvust ilmastikuoludest. Soodsad ilmad mais ja juuni algul parandasid teataval määral viljade seisundit. Teatatakse, et rukki-, nisu- ja kaunviljaseisund on paremad võrreldes möödunud aastaga. Pisut on saanud kannatada ainult suvivili.

Tugevate vihmade tõttu viimaseil kuul on teraviljaseisund Austrias samuti parem kui möödunud aastal, arvatud välja loomasöödad, milliste kasv on kannatanud suuresti. Ja kuna Austrias on karjakasvatus küllalt kõrge tasemel, siis annab end loomasöödapuudus tugevasti tunda.

Juuni algusest alates kõrvaldati deviisikitsendused Saksas ja Austria vahel. Deviisiload kaupade siseveoks Austriast on aga küll veel vajalikud järgmisile kaupadele: põllumajandussaadusile — s. o. teraviljale, loomatoidule, elusloomadele, piimasaadusile, rasvadele, munadele ja mitmesugusele jookidele.

Väliskaubandus näitas Saksas k. a. mais sisseveo-ülekaalu 28 milj. RM. Arvatud välja märts, osutasid esimesed viis kuud passivabilanssi, ulatudes 73 milj. RM-le. Sissevedu oli k. a. mais ca 25 milj. RM ja väljavedu — 4 milj. RM suurem eelmisest kuust.

Huvituseta ei ole tõsiasi, et Austria väliskaubanduses ilmnes käesoleva aasta aprillis ja mais sisseveo-ülekaal õige mõõdukal määral, eriti toitainete ja toormaterjalide suhtes. Austria kaubandusbilanss näitab vaevu paranemist ka järgmisel kuul. Neli aastaku-kavalendamine Austria suhtes ning Saksas riigi jõupingutused ühenduses püüdega autarkia poole, relvastumise ning teiste ettevõtlustega pigem suurendavad kui vähendavad toormaterjalide tarvitust. Kahtlemata toob paremusi toormaterjalihindade madal tase, kuid väljavaated suuremaks väljaveoks on väikeselulatuslikud.

Tööstustegevus on väga aktiivne, eriti

määnduses, metallitööstuses ja ehitustegevuse alal. Töötletakse ehitusplaani hiigelmöötu-des. Juuni keskpaiku pandi nurgakivi esimesele suurele ehitusele — nn. Berliini põhjalõuna teljele, millele liidetakse hiljem lääneida telg. Nimetatud suurile teile ehitatakse tulevikus juurde suur arv ringteid.

K. a. mai lõpul langes töötute arv Saksas 338 000-le, vähenemine seega võrreldes eelmise kuuga 84 000. Praegu on veel töötä 236 000 meest ja 102 000 naist. Nende hulgas on vaid 37 000 täistöövõimelist. Vastavalt Saksas tervishoiuameti andmeile on tööloijate arv tõusnud k. a. mais 450 000 isiku võrra võrreldes eelmise kuuga. Tööloju tõus langeb peamiselt äsja kooli lõpetanuile, kes otsivad tööd. Muu osa kohta tuleb tähendada, et põllumajanduses on tegevuses palju uusi töö-käsi. Suuremjaolt otsivad tööd abielunaised ja varem iseseisvalt tegutsenud töölised, eriti käsitöölised.

Töötute arv Austrias langes viimasel kuul 65 000 võrra. Üldse on praegu Austria töötuid 351 000, neist 246 000-le antakse abi. Peagu 16 000 austria töölist on leidnud tööd Saksas, eriti Hermann Goering'i tehaseis ja riigiautoteil. Saksal on kerge kasustada Austria töötuid, kuna tööpuudus Austrias on veel pidevalt suur.

Juuni teisel poolel anti välja seadus, mil-line nõuab, et võimaldataks otsekohe tööd neiks ülesandeiks, millised poliitiliselt ei luba mingit edasilükkamist. Dekreet nõuab, et iga kodanik peab nõustuma teatud ajavahemikuks töötama määratud kohal või õppima ära teatud erialase töö. Kõigile neile nime-tatud eesmärgile kutsutuile on lubatud lah-kuda üheks ajavahemikuks oma tööandja juurest, ilma et tarvitseks karta vallanda-mist. Loomulikult ei tohi neil olla siis min-geid nõudmisi oma endise tööandja suhtes. Aega, mida tööline töötab tol ajavahemikul temale määratud ülesandel, arvestatakse tema endisel töökohal. See dekreet jõustus k. a. 1. juulil.

ITAALIA JUUSTU VÄLJAVEDU 1938. A. ITALIAN CHEESE EXPORTS IN 1938.

Kõva juustu väljavedu Itaaliast oli mais 1050 tn. Ületades m. a. sama kuu väljaveo 3%. Juustu väljavedu P.-Am. Ühendriigesse näitas tunduvat tõusu (58%); samuti oli Itaaliale heaks juustuturuks Inglise, kuna Saksa, Prantsuse ja Šveitsi osatähtsus juustuturgudena näitas vähenemist ca 29—32%. Kõva juustu väljavedu näitas tänavu esimese 5 kuu jooksul tagasimeinekut m. a. sama aja-ga võrreldes. Tänavu veeti esimese 5 kuu jooksul Itaaliast juustu välja 5977 tn. m. a. 7210 tn vastu, s. o. 17% vähem. Kõva juustu väljavedu oli tn.:

	I — VI 1938. a.	I — VI 1937. a.
U. S. A.-sse	3346	4388
Prantsusse	806	977
Šveitsi	208	219
Saksa	333	516
Inglise	99	66
Austriasse	35	37
Mujale	1150	1007
Kokku	5977	7210

Pehme juustu väljavedu mais tõusis 743 tn-le, ületades m. a. sama kuu väljaveo 29%-ga, kusjuures suurenes väljavedu Inglise 27% ja P.-Am. Ühendriigesse 61%; ka Prantsusse veeti pehmet juustu rohkem kui m. a. samal kuul. Šveitsi ja Saksa veeti pehmet juustu tänavu mais vähem välja kui m. a. samal kuul.

Tänavu esimese 5 kuu jooksul veeti pehmet juustu välja 3158 tn e. a. 2829 tn vastu, s. o. 12% rohkem. Pehme juustu väljavedu oli tänavu esimese 5 kuu jooksul sihitud järgmistesse maadesse tonnides:

	I — VI 1938. a.	I — VI 1937. a.
Inglise	1264	1201
Prantsuse	438	461
U. S. A.-sse	743	568
Šveitsi	442	335
Austriasse	43	49
Saksa	43	47
Mujale	185	168
Kokku	3158	2829

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,
31. juulil 1938. a.

AKTIIVA

PASSIVA

<p>1. Kattevara: — <i>Reserve:</i></p> <p>kuld: rahas ja kangides 84 265 281,33</p> <p>välisraha 16 358 712,71</p> <p>2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i> 1 177 576,57</p> <p>3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i></p> <p>kaubavekslid 7 094 205,14</p> <p>põllumajandusl. 2 457 649,08</p> <p>metsatööstusl. 83 584,27</p> <p>9 555 418,40</p> <p>4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i></p> <p>valitsusele —</p> <p>teistele *) 12 505 141,71</p> <p>5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i></p> <p><i>Property and Equipment</i> 3 492 821,17</p> <p>6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i> 25 880 630,32</p> <p style="text-align: right;">108 205 582,30</p>	<p>1. Põhikapital — <i>Capital</i> 5 000 000,—</p> <p>2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i> 1 080 455,28</p> <p>3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i></p> <p>a) pangatšhed liikvel 47 897 055,—</p> <p>b) jooksvad arved:</p> <p>valitsuse 14 774 110,66</p> <p>pankade 16 701 424,70</p> <p>teised 2 839 568,77</p> <p>83 865 104,13</p> <p>4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i> 15 262 987,94</p> <p style="text-align: right;">108 205 582,30</p>
---	---

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 61,95%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 867 539,44
Includes Ektr. 867 539.44 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LEEDU.

Leedu väliskaubanduse areng 1938. a. esimesel poolel. —
Development of Lithuania Foreign Trade in First Half of 1938.

Võrreldes 1936. ja 1937. a. on märgatavalt suurenenud peagu kõik väljaveoad:

	Kogus			Väärtus milj. ltt.			Kogus			Väärtus milj. ltt.		
	1938	1937	1936	1938	1937	1936	1938	1937	1936	1938	1937	1936
Hobused, tk.	7 972	7 131	10 456	3,0	2,7	3,8						
Sarvloom., tk.	1 932	702	1 918	0,8	0,5	0,8						
Sead, tk.	81 199	53 391	47 666	10,9	6,3	4,2						
Värske liha, tn.	2 262	1 462	1 918	3,0	1,8	2,2						
Peekon, pekk, tn.	4 927	4 850	5 434	11,9	10,3	11,5						
Rasv, tn.	655	568	1 250	1,0	1,0	1,8						
Või, tn.	6 281	5 230	5 176	18,0	12,7	11,6						
Harjased, tn.	320	158	205	0,6	0,3	0,4						
Munad, milj. tk.	65	51	48	5,2	3,4	3,2						
Linaseemned, tn.	2 184	4 877	8 114	0,8	1,6	2,3						
Teravili, 1000 tn.	57	4,0	125	11,5	1,0	13,3						
Ristikh.-seemn., tn.	976	2 061,0	1 269	1,9	3,7	2,4						
Haavapalg., 1000 tn.	8	10	6	0,7	0,8	0,6						
Plangud, 1000 tn.	18	17	24	2,2	2,2	1,7						
Tsellul., 1000 tn.	27	33	30	7,3	6,9	5,2						
Vineer, tn.	2 418	2 675	2 825	1,5	1,8	1,9						
Lina, tn.	7 351	7 739	7 239	10,5	12,4	9,6						
Takud, tn.	5 254	5 207	4 411	6,6	7,1	5,1						
Raud, teras, 1000 tn.	21	25	15	7,2	6,5	3,3						
Teised metall., tn.	307	1 239	531	1,4	1,4	0,6						
Nafta ja miner- õlid, 1000 tn.	18	16	14	2,5	2,3	1,9						
Bensiin, tn.	3 155	1 814	2 084	0,7	0,4	0,5						
Kivisüsi, 1000 tn.	142	134	134	5,3	4,4	4,0						
Tsement, 1000 tn.	61	39	35	3,1	1,6	1,4						
Toor- ja karus- nahad, tn.	987	1 070	770	2,4	2,7	1,7						
Anil.-värvid, tn.	89	68	66	1,0	0,7	0,8						
Lõngad ja niid., tn.	1 315	1 506	1 406	3,5	9,7	8,1						
Puuv. riided, tn.	560	645	572	5,4	6,2	5,6						
Vill. riided, tn.	90	102	85	2,4	2,5	2,1						
Pabersaadused, tn.	927	969	1 169	1,5	1,3	1,2						
Klaasasadused, tn.	1 455	1 113	1 316	0,9	0,7	0,6						
Raua-terassaad., tn.	2 546	1 755	583	2,0	1,5	0,5						
Põllutöomasin., tn.	1 336	1 476	396	1,8	1,8	0,6						
Trakt., mootor., tn.	371	269	39	1,5	1,0	0,2						
Teis. masinad, tn.	1 902	1 601	663	6,9	5,7	2,7						
Autod, tn.	873	645	193	3,5	2,5	0,7						
Instr., apar., tn.	215	150	99	3,9	2,3	1,3						

Samuti nagu väljavedu näitab k. a. suurenenemist ka sissevedu.

	Kogus			Väärtus milj. ltt.		
	1938	1937	1936	1938	1937	1936
Heeringad, tn.	4 507	2 784	2 833	1,2	1,0	0,9
Sool, 1000 tn.	13	11	13	0,6	0,5	0,6
Puuvili, tn.	2 495	490	892	1,7	0,4	0,4
Väetis, 1000 tn.	53	43	38	6,5	3,6	3,2
Tubak, tn.	332	354	263	0,8	1,0	0,8
Raamuld, 1000 tn.	13	11	1	0,5	0,3	0,3

K. a. on suurenenud elussigade, või, munade ja teiste toitainete väljavedu, kuna omakorda on märgatavalt vähenenud lina- ja ristikheinaseemnete väljavedu. Sisseveos on märgatavalt suurenenud tsemendiost järjekindlalt kasvava ehitustegevuse tõttu. Samuti on tõusnud autode, mitm. masinate, instrumentide, bensiini, kivisüsi, rauasaaduste ja veel mõningate teiste kaupade sissevedu.

ROOTSI.

Rootsi väliskaubandus juunis. — *Swedish Foreign Trade in June.*

Rootsi väliskaubandusandmed juuni kohta näitavad väljaveo kui ka sisseveo poolel tagasiminekut. Sissevedu ulatus 155,25 milj. kr-le, olles seega 24,11 milj. kr. väiksem m. a. juunist. Samuti vähenes ka väljavedu 19,03 milj. kr. võrreldes m. a. juuniga ja ulatus tänavu 150,11 milj. kr-le.

Rootsi väljavedu ulatus k. a. esimesel poolel 878,2 milj. kr-le 840,7 milj. kr. vastu m. a., kuna sissevedu samal ajal vähenes 29,9 milj. kr. ja ulatus k. a. esimesel poolel 968,9 milj. kroonile.

SOOME.

Helsingi osatähtsus soome väliskaubanduses.

Share of Helsingfors in Finnish Foreign Trade.

Helsingi linna statistikabüroo poolt avaldatud kokkuvõtte kinnitab, et Soome sissevedu näib viimaseil aastail järjest enam koonduvat Helsingisse, mille kaudu tuleb ca 50%

kogu Soome sisseveost. 1932—36. a. kestel langes aga seevastu Helsingi osatähtsus Soome väljaveos väärtuse järgi 14,4%-lt 12,6%-le. 1936. a. teostus Helsingi kaudu 30,1% kogu

Soome kaubitsemisest välismaaga, seega pisut alla $\frac{1}{3}$. Helsingile järgnesid kaubavahtuse suuruse järgi teised Soome sadamalinad: Kotka (14%), Viiburi ja Turu (mõlemad 11,8%), edasi — Uuras ja Hangö (alla 4%).

Kuna Soome kaubitsemine välismaaga Helsingi kaudu toimub mereteel, on huvitav vaadelda eesti laevade osa selles. Helsingi sadama läbikäik oli 1936. a. ca 1 850 000 net. rgt., millest eesti laevadele kuulus ainult 50 000 tn ehk 2,7%. Eesti laevade osa oli protsendiliselt varemil aastail palju väiksem, olgugi et ka üldine läbikäik Helsingi sadamas oli tublisti väiksem. Saabuvaist laevadest kuulub mahult Soomele ca 40%,

Saksale — 20%, Rootstile — 10%, edasi järgnevad P.-Am. Ühendriigid, Briti jne. 1936. a. tuli ja läks laevu Helsingist Eestisse mahult 11,5%. Eelpool sellest on Briti, Saksa, Rootsi ja Taani, kuid laevade arvu rohkusest on ikkagi esikohal Eesti. Nii saabus 1936. a. Eestist Helsingisse 500 laeva. Samuti klaariti 1936. a. välja Helsingist Eestisse 415 laeva, mis on jällegi suurimaks sihtmaaks Helsingist minevatele laevadele. Kõik need laevad on tulnud või läinud lastis. Arvates neile juurde veel laevad, millised ei ole toonud ega viinud kaupa Eestisse, on Eesti ja Helsingi vahel liiklenud laevade arv veelgi suurem.

TŠEHOSLOVAKKIA. Tšehhoslovakkia majandus 1938. a. esimesel poolel.

Czechoslovakian Economy in First Half of 1938.

Põllumajandus. Uue lõikuse väljavaated on kokkuvõttes head. Üksikute kohtade järgi esineb siiski saagikoguse ja viljaväärtuse seisukohalt suuremaid kõikumisi. Imaid olid viimasel ajal viljale soodsad ja aitasisid parandada kasvu. Suurest kuivusest varaküpsenud ja vihma all kannatanud viljaväärtuse vähenemisest saadud kahju, mida saadi kohati, ei ole suurem kui teistel aastail. Viljamonopol võimaldab uuest lõikusest müüa rükist ja otra vahetult tööstusile, kes seda tarvitavad. Eelmisest lõikusest võis müüa tööstusile ainult Viljamonopol.

Tööstustoodang püsis endisel tasemel, kuid üksikuis ettevõtteis võib nentida tagavarasolevate tellimuste vähenemist. Siseturu jaoks valmistatud toodangu turustamine arenes hõlpsasti. Hooajaline tegevus oli elav. Ehitustegevus ületab m. a. taseme. Töötute arv langes juuni lõpuks 1931. a. juuni tasemele, mis on madalam viimaste aastate jooksul.

Väliskaubanduse poole aasta kokkuvõtte näitab sisseveos 4 651 milj. Kc (1937. a. I p. 5 306 milj. Kc) ja väljaveos 5 685 milj. Kc (1937. a. I p. — 5 487 milj. Kc) või arvates maha väärtmetallides rahavalmistamiseks sissetoodud ja vastavalt väljaviidud osa poole aasta aktiivsust 1 033 milj. Kc. (1937. aasta I p. — 174 milj. Kc.). Aktivast on kuni 859 milj. Kc suurune summa neist riigest, kus ei ole valuutakitsendusi. Läbikäikude juures oleks märkida, et

neisse on avaldanud teatud mõju praegune hinnatase välisurgudel. Aasta esimesel poolel oli tegemist hinnalangusega. Toormaterjali sisseveoväärtus oli 1937. a. I poolel 2 232 milj. Kc ja 1938. a. I poolel — 2 505 milj. Kc, väärtuselt on suur vahe, kuid koguse vahe ei olnud nii suur. Väljaveos näitavad tagasiminekut koguselt kui ka väärtuselt tekstiilitoodet, kiudained, vili ja viljatoode. Teisel aladel on märgata väikest kasvu. Austria ja Saksa turu ühtesulamisest tekkinud muudatused ei toonud senini väliskaubandusse veel suuremaid muudatusi, kuid edaspidi tuleb Saksas siiski arvestada osalist turgude kaotamist. Saksa saab endisest Austriast ja Austria ala praegu Saksast palju kaupu, millede andjaks oli varem Tšehhoslovakkia. Järsku murrangut ei ole siiski oodata niivõrd, kui Saksa-Tšehhoslovakkia uued kaubanduslääbirääkimised, millised algasid soodsas õhkkonnas ja on praegu katkestatud, viivad mõlemad rahuldava lõpuni.

Rahaturul oli poole aasta lõpul normaalne olukord. Eralaenude võtmine läks sesoonselt tagasi. Riigimaksud laekuvad paremini kui m. a.

Hindade areng. Hulgihinnad tõusid 1. juuliks väiksemal määral, mõjustatuna hindade liikumisest välisurgudel viimasel ajal. Jaemüügihindad ja elukallidusindeks tõusid juuni keskpaiku väiksemal määral, peamiselt sesoonsel põhjusil.